

RAADSVOORSTEL

17R.00336

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 16 mei 2017

Portefeuillehouder(s): B. Vermeij

Portefeuille(s): Milieu en duurzaamheid

Contactpersoon: F. Kers

Tel.nr.: 8429

E-mailadres: kers.f@woerden.nl

Onderwerp: Financiële stukken Omgevingsdienst Regio Utrecht

De raad besluit:

1. kennis te nemen van de Jaarstukken 2016 ODRU;
2. in te stemmen met de 1^e Begrotingswijziging 2017 ODRU;
3. in te stemmen met de (ontwerp)Begroting 2018 ODRU waarin een gemeentelijke bijdrage van de gemeente Oudewater is opgenomen van € 345.933 (4.046 contracturen x € 85,50);
4. de extra gevraagde bijdrage voor 2018 van € 12.050 voor de voorbereidingen op de Omgevingswet en de daarmee samenhangende organisatieontwikkeling in te passen binnen het Uitvoeringsplan 2018 ODRU-Oudewater (141 uur);
5. voor de Begroting 2019 gemeente Oudewater rekening te houden met een extra bijdrage voor de Omgevingswet in 2019 van in totaal € 307.750 voor de 15 deelnemende gemeenten. De definitieve besluitvorming en hoogte van het bedrag wordt gezien bij de Begroting 2019 ODRU;
6. de voorlopige zienswijze van het college over de besluitvorming van punt 2 t/m 4 te bekrachtigen en deze als definitieve zienswijze kenbaar te maken richting het Algemeen Bestuur van de ODRU.

Inleiding:

In het kader van de gemeenschappelijke regeling presenteert de ODRU de Jaarrekening 2016. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de eerste wijziging van de Begroting 2017 en de (ontwerp)Begroting 2018. Een belangrijk onderdeel in deze financiële stukken vormt de "uitvoering koers": de voorbereidingen van de ODRU op de Omgevingswet en de organisatieontwikkeling die hiermee samenhangt. Om deze reden wordt hier ook een toelichting over gegeven.

Uitvoering koers ODRU (Omgevingswet en organisatieontwikkeling)

De komende jaren staat voor ODRU de uitvoering van de "koers" centraal. Samen met de eigenaar gemeenten wordt in een intensief traject gewerkt aan verschillende programma's. Aan deze programma's nemen ook regievoerders en inhoudelijk medewerkers van gemeenten deel. Beoogd resultaat is een aantoonbare verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en een gezamenlijke voorbereiding van gemeenten en ODRU op externe ontwikkelingen, met in het bijzonder de komst van de Omgevingswet. Hierdoor is ook een wijziging in de ODRU-organisatie nodig die zal leiden tot een meer effectieve aansturing van ODRU. Zie voor een overzicht van de verschillende programma's het document 17.009387.

De totale kosten voor 2018 en 2019 voor de Omgevingswet en organisatieontwikkeling komen naar verwachting uit op € 1.720.000. ODRU kan deze kosten niet opvangen in de structurele exploitatie. Dekking vindt voor belangrijk deel plaats door bestemmen exploitatieresultaten 2016 en volgende jaren aan een reserve Uitvoering Koers. In 2017 worden deze kosten gedekt uit deze reserve en ingeboekte efficiëncy-winst. Voor 2018 en 2019 wordt voor in totaal € 750.000 een incidentele bijdrage gevraagd van eigenaar gemeenten.

Jaarstukken 2016 ODRU

ODRU sluit 2016 af met positief resultaat van € 738.534 en is daarmee € 734.844 beter ten opzichte van de bijgestelde begroting 2016. Het positief resultaat is ontstaan door diverse oorzaken, waaronder de afwikkeling van de incidentele kostenbegroting, de incidentele last van de invoering van het individueel keuzebudget en een gedeeltelijke vrijval van de voorziening voor boventalligen. Ook werd bespaard (incidenteel en structureel) op de algemene lasten en vielen de personele lasten lager uit. Tot slot werd er niet-begroete omzet gerealiseerd.

In de vergadering van het AB ODRU van 13 april 2017 is besloten, mede op advies van de accountant, controller en de auditcommissie, het positieve resultaat van € 738.534 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Uitvoering Koers" (voorbereidingen op de Omgevingswet en de daarmee gepaard gaande organisatieontwikkeling).

Inzet ODRU voor gemeente Oudewater

Op pagina 25 en 26 en 74 t/m 76 van de jaarrekening 2016 ODRU is een overzicht gegeven van de inzet vanuit ODRU voor de gemeente Oudewater. Zoals bekend is er al een aantal jaren een overschrijding zichtbaar voor de inzet van ODRU voor gemeente Oudewater. Deze overschrijding was in 2014 en 2015 respectievelijk 77 uur en 307 uur. Over 2016 is deze overschrijding opgelopen tot 905 uur. Hiervan is 2/3 door ODRU terugbetaald aan de gemeente Oudewater (€ 56.000). Dit bedrag is vervolgens door de gemeente ingezet voor het stimuleren van lokale duurzame initiatieven.

De 330 resterende uren zijn als balansuren 2016 opgenomen en worden ingezet voor:

- Extra geluidsmetingen horeca/evenementen (29 uur);
- EED-energiecontroles bedrijven (46 uur);
- SMART-geformuleerde prestaties en resultaten in het UVP 2018 (60 uur). Er wordt aangegeven waar de betreffende werkzaamheden concreet toe bijdragen en/of wat het maatschappelijk effect is. Dit project vloeit voort uit de zienswijze op de Kadernota 2018;
- Extra inzet voor begeleiding van lokale duurzame initiatieven (100 uur);
- Behandeling klachtsituaties (95 uur).

Uit de analyse van de overschrijding blijkt dat er meerdere oorzaken aan te wijzen zijn:

- Er waren minder plannen en projecten waardoor minder inzet van ODRU nodig was;
- De archeologietaken worden per 1.1. 2015 niet meer door ODRU uitgevoerd;
- Per 1.1.2016 zijn de voormalige Provinciale VTH-taken ondergebracht in het contract. Door een overschrijding binnen deze nieuwe VTH-taak is de totale overschrijding versterkt;
- Naar aanleiding van de vermindering van 10% van het contract met ODRU per 1.1.2016

- zijn binnen het contract gerichte keuzes gemaakt waar op in te zetten;
- Coördinatie ambtelijke organisatie vanuit één punt levert efficiëncyslag op;
- Door ziekte van de ODRU beleidsmedewerker zijn in 2016 minder uren gemaakt.

Inschatting UVP 2017

De verwachting is dat de uren in het UVP 2017 ook daadwerkelijk ingezet worden, zeker gezien de ambitie van het huidige college. Deze veronderstelling wordt bevestigd door de 1^e kwartaal-rapportage ODRU-Oudewater, waaruit blijkt dat de daadwerkelijke realisatie in lijn ligt met de planning. De ontwikkeling van de ODRU-inzet wordt aan de hand van volgende kwartaalrapportages nauwlettend gemonitord. Waar nodig worden prioriteiten verlegd. Op basis van de rapportage 3^e kwartaal 2017 (begin november 2017 gereed) kan een eerste voorzichtige inschatting worden gedaan over de uitkomsten van de eindrapportage 2017.

1^e Begrotingswijziging 2017 ODRU

Er hebben zich (structurele) materiële wijzigingen voorgedaan die leiden tot aanpassing van begroting 2017. De begrotingswijziging bestaat uit vier onderdelen en deze leiden tot een minimaal effect op het resultaat. Uitgaande van de bijgestelde begroting 2017 is het geraamde saldo van baten en lasten € 87.216. Het uurtarief 2017 wordt niet aangepast. Structurele doorwerking van deze wijzigingen wordt meegenomen in de Begroting 2018.

De begrotingswijziging is een gevolg van:

- Afspraken met gemeenten over UVP's (16.550 uren extra uren)
- DB-besluit juni 2016 om informatiemanagement te versterken. Formatie functioneel beheer wordt uitgebreid en kosten worden gedekt uit structurele besparingen op IT-kosten. Dit is in de concept begrotingswijziging 2017 financieel budgettair neutraal uitgewerkt.
- Nadere uitwerking van analyse mogelijke efficiëncy verbetering. Analyse over 2014-2016 heeft inzicht gegeven in verbeteringen in bedrijfsvoering. Daarnaast is een structureel personeelsplan gemaakt waarbij meerjarig wordt gekeken naar DVO's en formatie. ODRU is in staat om naast de IT-besparingen structureel € 72.500 te besparen op materiële kosten en € 241.000 op de formatie.
- Programma's voor "uitvoering koers ODRU": verwachte lasten Omgevingswet en organisatieontwikkeling zijn € 737.000 in 2017. Voorstel is deze te dekken uit bestemmingsreserve "uitvoering koers". De eenmalige lasten voor organisatie wijzigingen van € 200.000 in 2017 voor voorziening boventaligheid worden opgevangen in de exploitatie.

(ontwerp)Begroting 2018 ODRU

In deze concept begroting is rekening gehouden met vragen en opmerkingen die zijn gesteld naar aanleiding van de kadernota en zienswijzen daarop. Ook zijn de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van beleid en bedrijfsvoering benoemd. Het principe blijft dat de begroting beleidsarm is, dat wil zeggen dat beleidsmatige ontwikkelingen nog niet financieel zijn doorgerekend. Zodra besluitvorming daarover plaatsvindt wordt dit in een begrotingswijziging verwerkt. Zoals aangegeven onder het kopje "uitvoering koers ODRU" bij de inleiding wordt aan de deelnemende gemeenten een extra bijdrage voor 2018 gevraagd voor Omgevingswet van in totaal € 442.500, waarvan € 12.050 voor rekening van Oudewater.

Daarnaast worden deelnemende gemeenten verzocht om rekening te houden met een extra bijdrage voor de Omgevingswet in 2019. Deze extra bijdrage is geraamd op € 307.750. Definitieve besluitvorming en hoogte wordt gezien bij Begroting 2019.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

Jaarstukken 2016 ODRU

In tegenstelling tot de procedure rond de vaststelling van de begroting is er in de gemeenschappelijke regeling geen mogelijkheid opgenomen tot het indienen van zienswijzen over een jaarrekening (artikel 34 van de GR). De Jaarstukken 2016 ODRU zijn op 13 april 2017 vastgesteld door het AB ODRU. Vervolgens heeft het Dagelijks Bestuur van ODRU de Jaarrekening 2016 tegelijk met toezending aan de gemeenteraden ook ter kennisneming aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht toegezonden.

1^e Begrotingswijziging 2017 ODRU en (ontwerp)Begroting 2018 ODRU

Het vaststellen van de 1^e Begrotingswijziging 2017 ODRU en (ontwerp)Begroting 2018 ODRU is een bevoegdheid van het AB van ODRU. Volgens de gemeenschappelijke regeling (artikel 34) hebben alle deelnemende gemeenten gedurende 8 weken na de verzenddatum de tijd om te reageren op de toegezonden stukken. Dit betekent dat de zienswijzen voor 13 juni 2017 binnen moeten zijn. Zienswijzen worden in de AB-vergadering 29 juni 2017 voorgelegd en bij de definitieve vaststelling van de Begroting 2018 ODRU meegenomen.

Gezien de krappe termijn om een zienswijze in te dienen wordt het Algemeen Bestuur binnen de gestelde termijn geïnformeerd over de voorlopige zienswijze (standpunt college d.d. 16 mei 2017 behoudend goedkeuring gemeenteraad) van de gemeente Oudewater. Vervolgens wordt de definitieve zienswijze kenbaar gemaakt na de raadsvergadering van 15 juni 2017.

Beoogd effect:

Het beoogd effect van de Begrotingswijziging 2017 is het in overeenstemming brengen van de begroting met de huidige financiële inzichten. Het beoogd effect van de Begroting 2018 ODRU is de afstemming op het financiële kader binnen de Begroting 2018 van de gemeente. Uitvoering van milieutaken vindt plaats binnen de contractafspraken en wordt nader uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma 2018.

Argumenten:

1. ODRU heeft 2016 afgesloten met een positief resultaat

ODRU heeft 2016 afgesloten met een positief resultaat van € 738.534. De Jaarstukken 2016 ODRU zijn inmiddels op 13 april 2017 vastgesteld door het AB ODRU.

2. Wijzigingen leiden tot aanpassing van de Begroting 2017 ODRU

In 2016 hebben zich structurele wijzigingen voorgedaan die nopen tot aanpassing van de Begroting 2017 ODRU. Deze begrotingswijzigingen leiden tot een minimaal effect op het resultaat en brengen geen extra kosten voor de gemeenten met zich mee. De structurele doorwerking van deze wijzigingen wordt meegenomen in de Begroting 2018 ODRU.

3.1 De Begroting 2018 ODRU is structureel sluitend

De begroting is structureel sluitend. Het uurtarief voor 2018 is vastgesteld op € 85,50. Het principe blijft dat de begroting beleidsarm is, dat wil zeggen dat beleidsmatige ontwikkelingen nog niet financieel zijn doorgerekend. Zodra besluitvorming over beleidsmatige ontwikkelingen plaatsvindt wordt dit in een begrotingswijziging verwerkt.

3.2 Meer grip "aan de voorkant" door mogelijkheid zienswijze Kadernota 2018 ODRU

De Kadernota 2018 is in december 2016 vastgesteld door het AB. Door de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen over de Kadernota, ontstaat voor de gemeente meer inzicht en grip aan de "voorkant" van het begrotingsproces. De gemeente Oudewater heeft een zienswijze ingediend tegen deze kadernota waarin het bestuur van ODRU is opgeroepen om meer in te zetten op SMART-geformuleerde doelen en dit ook in de Begroting 2018 ODRU terug te laten komen.

De raad wil minder proces en meer zichtbare resultaten. Ook wil Oudewater sterk inzetten om lokale duurzaamheidsinitiatieven. Bij het opstellen van het UVP 2018 zullen dit belangrijke punten van aandacht zijn in de overleggen tussen ODRU en gemeente Oudewater.

4. Structurele financiën voor innovatie en anticiperen op en meebewegen met ontwikkelingen

Het is essentieel dat ODRU kan anticiperen op en meebewegen met ontwikkelingen. Ook moet er ruimte voor innovatie zijn. In de huidige situatie is hier in de structurele exploitatie geen ruimte voor. Voor 2018 en 2019 wordt aan gemeenten een extra bijdrage gevraagd voor de Omgevingswet. Daarnaast heeft het AB ODRU op 13 april 2017 opdracht aan het DB gegeven om in de Kadernota 2019 nadere voorstellen te doen voor de structurele afspraken om de toekomstige ontwikkeling van de organisatie en dienstverlening mogelijk te maken en hierbij nadrukkelijk ook mogelijke efficiëncyvoordelen te betrekken.

Kanttekeningen:

3.1 Er zijn mogelijke risico's

In de (ontwerp)Begroting 2018 wordt op pagina 13 en 14 ingegaan op de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de risicobeheersing. Aandacht wordt gevraagd voor punt g. "overdracht taken". Er komen meer taken naar de ODRU toe en dit brengt risico's met zich mee zoals personele risico's, huisvesting, IT/DIV en kwaliteit van de dienstverlening. In de zienswijze van de gemeente wordt hier aandacht voor gevraagd. Een gestructureerd proces aan de hand van business cases waarbij de invoering stap voor stap plaatsvindt is essentieel. Voorkomen moet worden dat ODRU het niet aankan en dat hierdoor knelpunten ontstaan die extra kosten voor de deelnemende gemeenten met zich meebrengen.

3.2 Er is nog te weinig zicht op de vorming van een provincie-brede RUD

Op dit moment ligt de focus op een financiële gezonde en goed georganiseerde ODRU. Kanttekening is dat er nog te weinig zicht is op de vorming van een provincie-brede RUD en wat dit in organisatorische en financiële zin gaat betekenen. Alhoewel er op dit moment geen noodzaak is om te fuseren, is dit punt nog niet van tafel. Zie ook de RIB "Startnotitie contouren vorming provinciebrede RUD Utrecht" (15R.00044).

4.1 Extra bijdrage van gemeenten nodig voor Omgevingswet en organisatieontwikkeling ODRU

ODRU kan de benodigde middelen voor de voorbereiding Omgevingswet en de daarmee gepaard gaande organisatieontwikkeling niet opvangen in de structurele exploitatie en vraagt de deelnemende gemeenten om een extra bijdrage. In de zienswijze van de gemeente wordt ODRU gevraagd aan te geven welke mogelijkheden zijn onderzocht om de eigen bijdrage van gemeenten te beperken. Bijvoorbeeld het (gedeeltelijk) vertragen van het tempo in de organisatieontwikkeling, zaken uitstellen en/of bezien hoe deze extra kosten op een andere wijze te financieren zijn.

4.2 Risico overschrijding door inpassen extra bijdrage 2018 in UVP 2018

Voorgesteld wordt om de extra gevraagde bijdrage voor 2018 van € 12.050 voor de Omgevingswet in overleg met ODRU in te passen in het UVP 2018 (141 uren). De inschatting is dat de contracturen ook daadwerkelijk nodig zijn voor 2018. Risico van het inpassen van deze 141 uren is dat hierdoor een overschrijding kan ontstaan.

4.3 Nog niet alle kosten voor de voorbereiding op Omgevingswet zijn bekend

De structurele effecten van de Omgevingswet op de formatie en de huisvesting en de benodigde investeringen zijn nog niet bekend en kunnen daarom nog niet in de cijfers verwerkt worden. Eind 2017 is inzichtelijk wat nodig is en wat de kosten hiervoor zijn.

Financiën:

Uitkering gemeentefonds

De gemeenten worden verzocht om voor de middelen die vanuit Rijk beschikbaar komen voor de ondersteuning bij (gezamenlijke projecten voor) invoering Omgevingswet rekening te houden met een reservering voor ODRU.

Risico's

In de (ontwerp)Begroting 2018 wordt op pagina 13 en 14 ingegaan op de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de risicobeheersing. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.

Jaarrekening 2016 ODRU

De onderschrijving voor gemeente Oudewater over 2016 bedraagt 905 uur. Hiervan is € 56.000, zijnde 2/3, door ODRU terugbetaald. Dit bedrag is door de gemeente vervolgens ingezet voor het stimuleren van lokale duurzame initiatieven. De 330 resterende uren worden als balansuren 2016 ingezet in 2017 (zie de toelichting onder het kopje inleiding).

1° Begrotingswijziging 2017 ODRU

De aanpassingen in de begroting van ODRU voor 2017 zijn per saldo budgettair neutraal, dus beïnvloeden het eerder gestelde begrotingssaldo en uurtarief niet. Deze begrotingswijziging leidt niet tot hogere kosten van de gemeenten. De structurele doorwerking van deze wijzigingen wordt meegenomen in de Begroting ODRU 2017.

(concept)Begroting 2018 ODRU

In de (concept)Begroting 2018 van ODRU is een bijdrage van de gemeente Oudewater opgenomen van € 345.933 (4.046 contracturen x € 85,50). Daarnaast gaat het voor 2018 om een extra bijdrage van € 12.050 voor de voorbereidingen op de Omgevingswet en de daarmee samenhangende organisatieontwikkeling. Deze extra bijdrage wordt in overleg met ODRU ingepast binnen het Uitvoeringsplan 2018 ODRU-Oudewater (141 uur).

De structurele effecten van de Omgevingswet op de formatie en de huisvesting en de benodigde investeringen niet nog niet bekend en kunnen daarom nog niet in de cijfers verwerkt worden. Eind 2017 is inzichtelijk wat nodig is en wat de kosten hiervoor zijn.

Kadernota 2019 ODRU en Begroting 2019 Oudewater

Voor de Begroting 2019 van de gemeente wordt rekening gehouden met een extra bijdrage voor de Omgevingswet en organisatieontwikkeling ODRU in 2019. Het gaat om een totaalbedrag van € 307.750 voor de 15 deelnemende gemeenten; de definitieve besluitvorming en hoogte van het bedrag wordt gezien bij de Begroting 2019 ODRU. In de Kadernota 2019 ODRU worden nadere voorstellen gedaan voor structurele financiën voor innovatie en het anticiperen op en meebewegen met toekomstige ontwikkelingen. Hierbij worden nadrukkelijk ook mogelijke efficiëntie-voordelen betrokken.

Uitvoering:

Op basis van het collegebesluit wordt een voorlopige zienswijze (standpunt college behoudens goedkeuring van de raad) over de Begroting 2018 ODRU kenbaar gemaakt aan het bestuur van ODRU. Vervolgens wordt het definitieve standpunt op basis van besluitvorming in de raad kenbaar gemaakt aan het Algemeen Bestuur van ODRU.

Communicatie:

N.v.t.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Kadernota 2017 ODRU (16R.00666) en zienswijze gemeente Oudewater (16U.27250)

Bijlagen:

- Jaarstukken 2016 ODRU (17.008304)
  - 1^e Begrotingswijziging 2017 ODRU en (concept)Begroting 2018 ODRU (17.008665)
  - Overzicht programma's ODRU (17.009387)
  - Brief voorlopige zienswijze (17U.10942)
-

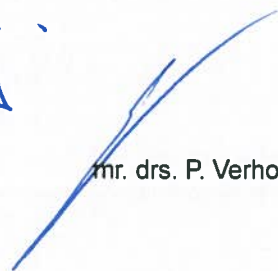
De indiener: college van burgemeester en wethouders

De wnd. Secretaries

De burgemeester

Ir. W.J. Tempel

mr. drs. P. Verhoeve